

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 16.5.2012.
COM(2012) 217 final

2012/0110 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

ar ko groza Direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksāspēja II) attiecībā uz tās transponēšanas un piemērošanas datumiem un dažu direktīvu atcelšanas datumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Direktīvā 2009/138/EK ("Maksātspēja II") paredzēta mūsdienīga, uz risku balstīta Eiropas apdrošināšanas un pārapsrošināšanas uzņēmumu darbības regulējuma un uzraudzības sistēma. Šie jaunie noteikumi ir būtiski, jo nodrošina apdrošināšanas nozares drošumu, stabilitāti un spēju piedāvāt ilgtspējīgus apdrošināšanas produktus un stiprināt reālo ekonomiku ar ilgtermiņa ieguldījumiem un papildu stabilitāti.

Direktīvas 2009/138/EK transponēšanas termiņš ir 2012. gada 31. oktobris. Esošajās apdrošināšanas un pārapsrošināšanas direktīvas (Direktīva 64/225/EEK, 73/239/EEK, 73/240/EEK, 76/580/EEK, 78/473/EEK, 84/641/EEK, 87/344/EEK, 88/357/EEK, 92/49/EEK, 98/78/EK, 2001/17/EK, 2002/83/EK un 2005/68/EK, kas grozītas ar VI pielikuma A daļā uzskaitījumiem tiesību aktiem), kas kopā tiek sauktas par „Maksātspēja I” direktīvām, tiks atcelta no 2012. gada 1. novembra.

Komisija 2011. gada 19. janvārī pieņēma priekšlikumu grozīt Direktīvu 2009/138/EK, lai ņemtu vērā jauno apdrošināšanas uzraudzības sistēmu, proti, Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) izveidi 2011. gada 1. janvārī (COM (2011) 8, COD 2011/0006) (*Omnibus II*). Priekšlikumā bija iekļauti arī noteikumi, lai pagarinātu Direktīvā 2009/138/EK noteiktos transponēšanas, atcelšanas un piemērošanas termiņus. Šie noteikumi ir svarīgi, lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju uz jauno režīmu. Turklāt, lai „Maksātspēja II” režīms varētu pilnībā darboties, ir nepieciešams arī liels skaits Komisijas deleģēto un īstenošanas tiesību aktu, kuros būtu sniegta nozīmīga informācija par dažādiem tehniskiem jautājumiem. Daudzi no šiem tā sauktajiem "2. līmeņa" noteikumiem ir cieši saistīti ar „*Omnibus II*” direktīvu un Komisija tos nevar iesniegt pirms „*Omnibus II*” direktīvas publicēšanas.

Pašreizējā posmā pastāv risks, ka ierosinātā „*Omnibus II*” direktīva netiks publicēta un nebūs stājusies spēkā pirms 2012. gada 31. oktobra, kad beidzas Direktīvas 2009/138/EK transponēšanas termiņš. Ja šis datums tiktu atstāts nemainīts, tas nozīmētu, ka pamatdirektīva būtu jāīsteno bez pārejas noteikumiem un citiem svarīgiem pielāgojumiem, kas paredzēti "Omnibus II" direktīvā. Lai novērstu šādu situāciju un nodrošinātu pašreizējo maksātspējas noteikumu („Maksātspēja I”) juridisko nepārtrauktību līdz brīdim, kad spēkā būs stājies viss „Maksātspēja II” tiesību aktu kopums, ir ierosināts attiecīgo Direktīvas 2009/138/EK transponēšanas termiņu pagarināt līdz 2013. gada 30. jūnijam.

Ir svarīgi dot uzraudzības iestādēm un (pār-)apdrošināšanas uzņēmumiem zināmu laiku, lai tie varētu sagatavoties „Maksātspēja II” piemērošanai. Tādēļ ir ierosināts noteikt, ka „Maksātspēja II” piemērošanas sākuma datums ir 2014. gada 1. janvāris. Tas dos iespēju savlaicīgi uzsākt uzraudzības iestāžu apstiprināšanas procedūras, piemēram, attiecībā uz iekšējiem modeļiem un uzņēmumu īpašajiem parametriem.

Attiecīgi būtu jāmaina „Maksātspēja I” direktīvu atcelšanas datums.

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka līdz 2012. gada 31. oktobrim palicis ļoti īss laikposms, Eiropas Parlamentam un Padomei šī direktīva būtu jāpieņem steidzamā kārtā un tai būtu jāstājas spēkā nekavējoties.

Šī direktīva ir vajadzīga, lai novērstu juridiskā vakuuma rašanos pēc 2012. gada 31. oktobra.

Starp ES tiesisko sistēmu ("Maksājspēja II") un tās dalībvalstu tiesību aktiem pastāvētu neatbilstības (ja paliktu spēkā transponētie "Maksājspēja I" tiesību akti). Tas varētu radīt tiesisko nenoteiktību attiecībā uz uzraudzības iestādēm, uzņēmumiem un dalībvalstīm.

1.2. Direktīva 2009/138/EK („Maksājspēja II”)

Ar šo direktīvu ir izveidots jauns un mūsdienīgs maksājspējas režīms apdrošinātājiem un pārapdrošinātājiem Eiropas Savienībā. Tajā paredzēta uz ekonomisko risku balstīta pieeja, kura stimulē apdrošināšanas un pārapdrošināšanas uzņēmumus pareizi noteikt un pārvaldīt savus riskus.

1.3. Priekšlikums COM (2011) 8 (“Omnibus II ” direktīva)

Šā priekšlikuma mērķis ir grozīt Komisijas Direktīvu 2009/138/EK, lai pielāgotu „Maksājspēja II” direktīvu jaunajai apdrošināšanas uzraudzības sistēmai, proti, Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) izveidei 2011. gada 1. janvārī (COM (2011) 8, COD 2011/0006). Tajā ierosināts pagarināt "Maksājspēja II" direktīvas transponēšanas termiņu līdz 2012. gada 31. decembrim.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

2.1. Priekšlikuma nosūtīšana valstu parlamentiem

Leģislatīvo aktu projekti, tostarp Komisijas priekšlikumi, kas nosūtīti Eiropas Parlamentam un Padomei, atbilstoši Līgumiem pievienotajam Protokolam Nr. 1 par dalībvalstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā jānosūta valstu parlamentiem.

Saskaņā ar protokola 4. pantu no dienas, kad leģislatīvā akta projekts ir pieejams valstu parlamentiem, līdz dienai, kad projektu iekļauj Padomes pagaidu darba kārtībā, lai to pieņemtu vai lai formulētu nostāju saskaņā ar likumdošanas procedūru, ir jāpaiet astoņām nedēļām.

Tomēr saskaņā ar 4. pantu steidzamības gadījumos ir iespējami izņēmumi, kuru pamatojumu norāda Padomes aktā vai nostājā. Minētā priekšlikuma pieņemšana Eiropas Parlamentā un Padomē uzskatāma par īpašas steidzamības gadījumu iepriekšminēto iemeslu dēļ.

2.2. Ietekmes novērtējums

Šim priekšlikumam nav pievienots atsevišķs ietekmes novērtējums, jo jau ir veikts ietekmes novērtējums attiecībā uz „Maksājspēja II” direktīvu un šā priekšlikuma

mērķis ir tikai novērst juridiskā vakuuma situāciju, kas rastos, ja „*Omnibus II*” ar novēlošanos publicētu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Ja šajā posmā nekas netiktu darīts, tas radītu ļoti neskaidru juridisko situāciju pēc 2012. gada 31. oktobra. Starp ES tiesisko sistēmu (“Maksāspēja II”) un tās dalībvalstu tiesību aktiem pastāvētu neatbilstības (ja paliktu spēkā transponētie “Maksāspēja I” tiesību akti). Tas varētu radīt tiesisko nenoteiktību attiecībā uz uzraudzības iestādēm, uzņēmumiem un dalībvalstīm.

Turklāt tādā gadījumā pamatdirektīva būtu jāievieš bez pārejas noteikumiem un citiem svarīgiem pielāgojumiem, kas paredzēti “*Omnibus II*” direktīvā.

Ierosinātais grozījums attiecas tikai uz dalībvalstu pienākumu transponēt direktīvu līdz 2012. gada 31. oktobrim, un ar to paredzēts pagarināt minēto termiņu līdz 2013. gada 30. jūnijam. Tajā arī paredzēts, ka piemērošanas sākuma datums ir 2014. gada 1. janvāris. Tas nemaina minētās direktīvas būtību un tādējādi neuzliek uzņēmējdarbībām papildu pienākumus.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

3.1. Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Ar priekšlikumu groza Direktīvas 2009/138/EK 309. panta 1. punktu, pagarinot tās transponēšanas termiņu līdz 2013. gada 30. jūnijam un nosakot vēlāku datumu tās piemērošanai (no 2014. gada 1. janvāra). Ar to attiecīgi groza arī direktīvas 310. un 311. pantu, nosakot jaunu datumu „Maksāspēja I” atcelšanai (2014. gada 1. janvāris).

3.2. Juridiskais pamats

Līguma par Eiropas Savienības darbību 53. panta 1. punkts un 62. pants.

3.3. Subsidiaritātes princips

Piemēro subsidiaritātes principu, jo priekšlikums attiecas uz jomu, kas nav Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē.

Dalībvalstis nevar pietiekami sasniegt priekšlikuma mērķus, jo direktīvu noteikumus nevar grozīt un atcelt valstu līmenī.

Priekšlikuma mērķus var sasniegt tikai ar ES līmeņa pasākumiem, jo ar šo priekšlikumu groza spēkā esošu ES tiesību aktu, ko nebūtu iespējams izdarīt dalībvalstu līmenī.

Subsidiaritātes princips ir ievērots, jo ar priekšlikumu groza pastāvošu ES tiesību aktu.

3.4. Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šāda iemesla dēļ.

Tas nemaina pašreizējā ES tiesību akta būtību – priekšlikuma vienīgais mērķis ir pagarināt Direktīvas 2009/138/EK transponēšanas termiņu līdz 2013. gada 30. jūnijam, lai izvairītos no tiesiskās nenoteiktības situācijas pēc pašreizējā transponēšanas termiņa (2012. gada 31. oktobris) beigām. Tajā arī noteikts jauns, vēlāks „Maksātpēja II” piemērošanas datums un attiecīgi – „Maksātpēja I” atcelšanas datums (2014. gada 1. janvāris).

3.5. Juridisko instrumentu izvēle

Ierosinātais(-ie) juridiskais(-ie) instruments(-i): direktīva.

Citi instrumenti nebūtu piemēroti. Tā kā ir jāgroza direktīva, vienīgais piemērotais instruments ir citas direktīvas pieņemšana.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē ES budžetu.

5. IZVĒLES ELEMENTI

- Vienkāršošana

Jaunajā priekšlikumā nav paredzēti vienkāršošanas elementi. Priekšlikuma mērķis ir pagarināt Direktīvas 2009/138/EK transponēšanas termiņu līdz 2013. gada 30. jūnijam un noteikt jaunu piemērošanas datumu – no 2014. gada 1. janvāra.

- **Spēkā esošo tiesību aktu atcelšana**

Priekšlikuma pieņemšana pati par sevi nebūs saistīta ar spēkā esošo tiesību aktu atcelšanu; tajā tikai pielāgots Direktīvā 2009/138/EK jau paredzētais atcelšanas datums.

- **Eiropas Ekonomikas zona**

Ierosinātais tiesību akts attiecas uz EEZ līgumā ietvertu jautājumu, tāpēc tas jāattiecinā uz Eiropas Ekonomikas zonu.

- **Sīkāks priekšlikuma skaidrojums pa nodaļām vai pa pantiem**

Ar šo priekšlikumu pagarina Direktīvas 2009/138/EK transponēšanas termiņu līdz 2013. gada 30. jūnijam.

Ar priekšlikuma 1. pantu attiecīgi groza 1. punktu Direktīvas 2009/138/EK 309. pantā “Transponēšana”. Tajā noteikts arī jauns, vēlāks „Maksātpēja II” piemērošanas datums (no 2014. gada 1. janvāra).

Ar 2. pantu grozīts 310. pantā paredzētais "Maksātpēja I" atcelšanas datums (tagad – 2014. gada 1. janvāris), un tas pats datums noteikts kā 311. pantā paredzētais piemērošanas sākuma datums „Maksātpēja I” direktīvām, kuras pārstrādātas ar „Maksātpēja II” direktīvu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

ar ko groza Direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (Maksātpēja II) attiecībā uz tās transponēšanas un piemērošanas datumiem un dažu direktīvu atcelšanas datumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 53. panta 1. punktu un 62. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvā 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (“Maksātpēja II”)³ paredzēta mūsdienīga, uz risku balstīta Eiropas apdrošināšanas un pārapirošināšanas uzņēmumu darbības regulējuma un uzraudzības sistēma. Šie jaunie noteikumi ir būtiski, jo nodrošina apdrošināšanas nozares drošumu, stabilitāti un spēju piedāvāt ilgtspējīgus apdrošināšanas produktus un stiprināt reālo ekonomiku ar ilgtermiņa ieguldījumiem un papildu stabilitāti.
- (2) Direktīvā 2009/138/EK kā transponēšanas datums noteikts 2012. gada 31. oktobris un spēkā esošajām direktīvām apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (Direktīvas 64/225/EEK⁴, 73/239/EEK⁵, 73/240/EEK⁶, 76/580/EEK⁷, 78/473/EEK⁸,

¹ OV C [...], [...], [...] lpp.

² OV C [...], [...], [...] lpp.

³ OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.

⁴ OV 56, 4.4.1964., 878. lpp.

⁵ OV L 228, 16.8.1973., 3. lpp.

⁶ OV L 228, 16.8.1973., 20. lpp.

⁷ OV L 189, 13.7.1976., 13. lpp.

84/641/EEK⁹, 87/344/EEK¹⁰, 88/357/EEK¹¹, 92/49/EEK¹², 98/78/EK¹³, 2001/17/EK¹⁴, 2002/83/EK¹⁵ un 2005/68/EK¹⁶) kā atcelšanas datums noteikts 2012. gada 1. novembris.

- (3) Komisija 2011. gada 19. janvārī pieņēma priekšlikumu grozīt Direktīvu 2009/138/EK¹⁷, lai ņemtu vērā jauno apdrošināšanas uzraudzības sistēmu, proti, Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) izveidi (*Omnibus II*). Minētajā priekšlikumā bija iekļauti arī noteikumi, lai pagarinātu Direktīvā 2009/138/EK noteiktos transponēšanas, atcelšanas un piemērošanas termiņus.
- (4) Ņemot vērā "*Omnibus II*" priekšlikuma sarežģītību, pastāv risks, ka tas nebūs stājies spēkā pirms attiecīgajiem Direktīvā 2009/138/EK noteiktajiem datumiem. Ja šie datumi tiktu atstāti nemainīti, rezultātā Direktīva 2009/138/EK būtu jāsteno bez svarīgu „*Omnibus II*" paredzētu pielāgojumu veikšanas.
- (5) Lai tiesību aktos paredzētie pienākumi saskaņā ar Direktīvu 2009/138/EK un vēlāk saskaņā ar jauno "*Omnibus II*" priekšlikumā paredzēto sistēmu dalībvalstīm nebūtu pārlietu apgrūtināši, ir lietderīgi pagarināt Direktīvas 2009/138/EK transponēšanas termiņu.
- (6) Lai uzraudzības iestādēm un apdrošināšanas un pārapirošināšanas uzņēmumiem būtu iespēja sagatavoties jaunās sistēmas piemērošanai kopumā, būtu jānosaka vēlāks piemērošanas datums, proti, no 2014. gada 1. janvāra.
- (7) Lai nepieļautu juridisko vakuumu, būtu attiecīgi jāpielāgo esošo apdrošināšanas direktīvu atcelšanas datums.
- (8) Ņemot vērā ļoti īso laikposmu, kas palicis līdz Direktīvā 2009/138/EK noteikto termiņu beigām, šai direktīvai būtu jāstājas spēkā nekavējoties.
- (9) Tādējādi ir pamatoti šajā gadījumā piemērot arī Protokola (Nr. 1) par dalībvalstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā steidzamības gadījumiem paredzēto atkāpi attiecībā uz šīs direktīvas priekšlikuma nosūtīšanu valstu parlamentiem,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2009/138/EK groza šādi:

1. lēmuma 309. panta 1. punktu groza šādi:

⁸ OV L 151, 7.6.1978., 25. lpp.
⁹ OV L 339, 27.12.1984., 21. lpp.
¹⁰ OV L 185, 4.7.1987., 77. lpp.
¹¹ OV L 172, 4.7.1988., 1. lpp.
¹² OV L 228, 11.8.1992., 1. lpp.
¹³ OV L 330, 5.12.1998., 1. lpp.
¹⁴ OV L 110, 20.4.2001., 28. lpp.
¹⁵ OV L 345, 19.12.2002., 1. lpp.
¹⁶ OV L 323, 9.12.2005., 1. lpp.
¹⁷ (COM (2011) 8, COD 2011/0006)

(a) pirmajā daļā datumu "2012. gada 31. oktobrim" aizstāj ar datumu "2013. gada 30. jūnijam";

(b) iekļauj šādu otro daļu:

"Pirmajā daļā minētos normatīvos un administratīvos aktus dalībvalstis piemēro no 2014. gada 1. janvāra.";

2. direktīvas 310. pantā datumu „2012. gada 1. novembra” aizstāj ar datumu „2014. gada 1. janvāra”.

3. direktīvas 311. pantā datumu „2012. gada 1. novembra” aizstāj ar datumu „2014. gada 1. janvāra”.

2. pants

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

3. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*